

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАУКА МАЙБУТНЬОГО

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

Випуск 1(11), 2023

Мукачево

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Науково-методичною радою Мукачівського державного університету
(Протокол №4 від 16.05.2023 р.)

Головний редактор:

Гоблик Володимир Васильович – доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України, перший проректор, Мукачівський державний університет

Заступник головного редактора:

Молнар Тетяна Іванівна – голова Наукового товариства студентів, аспірантів, молодих вчених, Мукачівський державний університет

Відповідальний секретар: Мовчан К.М.

Мукачівський державний університет

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Кабачій Василь Миколайович – к. ф-м. н., доцент;

Кобаль Василь Іванович – к. пед. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи;

Козарь Оксана Петрівна – д-р. т. н., академік Української технологічної академії (м. Київ), професор кафедри інженерії, технологій та професійної освіти;

Корнієнко Інокентій Олексійович – д-р. психол. н., професор, доцент кафедри психології;

Лужанська Тетяна Юріївна – к. географічних наук, доцент;

Малець Олександр Омелянович – д-р. і. н., професор;

Мілашовська Ольга Іванівна – д-р. е. н., професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної та музейної справи;

Моргун Алла Володимирівна – к. філол. н., декан гуманітарного факультету;

Попович Наталія Михайлівна – д-р. пед. н., доцент, завідувач кафедри музичного мистецтва;

Прокопович Лідія Сигізмундівна – к. філол. н., доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій;

Проскура Володимир Федорович – д-р е. н., професор;

Реслер Марина Василівна – д-р е. н., професор, академік Академії економічних наук, декан факультету економіки, управління та інженерії;

Стегней Маріанна Іванівна – д-р. е. н., професор кафедри економіки та фінансів;

Теличко Наталія Вікторівна – д-р. пед. н., професор кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання;

Товканець Ганна Василівна – д-р пед. н., професор, завідувач кафедри теорії та методики початкової освіти;

Фізеші Октавія Йосипівна – д-р. пед. н., професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту;

Черепаня Наталія Іванівна – к. пед. н., доцент, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти;

Черничко Тетяна Вікторівна – д-р. е. н., професор, завідувач кафедри економіки та фінансів.

перехід від однієї ланки освіти до іншої, адаптацію та призведе до успішного шкільного навчання.

Список використаних джерел

1. Бойко С. П. Основні складові психологічної готовності дитини до школи [Електронний ресурс] / С. П. Бойко. – Режим доступу: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/123456789/3398/1/Основні%20складові%20психологічної%20готовності%20дитини%20до%20школи.pdf>.
2. Готовність дитини до школи / упор. Л. Богуславська. – К.: Рад. школа, 1989. – 230 с.
3. Грузинська І. Формування у дітей мотиваційної готовності до шкільного навчання [Електронний ресурс] / І. Грузинська. – Режим доступу: https://ird.npu.edu.ua/files/inna_2.pdf.
4. Левицька Т. Психологічні особливості формування мотиваційної готовності дошкільника [Електронний ресурс] / Т. Левицька, Т. Кащук // [Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: Психологія](#). – 2017. – Вип. 4. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadpn_2017_4_11.
5. Наступність між дошкільною та початковою освітою [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/nastupnist-mizh-doshkilnoyu-ta-pochatkovoyu-osvitoyu>.
6. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: підручник / Т. І. Поніманська. – 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2013. – 464 с. – (Серія: Альма-матер).
7. Стасюк Л. Готовність дитини до школи [Електронний ресурс] / Л. Стасюк, Л. Добринюк. – Режим доступу: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/13780/1/Стасюк%2C%20Добринюк_44-49.pdf.

УДК 316.647.5-043.83:172.4:373.2.015.31:75(045)

Іванова В.В.

доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри дошкільної та спеціальної освіти
Мукачівський державний університет

Коваль А.В.

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 012 «Дошкільна освіта»
Мукачівський державний університет

ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТВОРІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА У ФОРМУВАННІ МІЖНАЦІОНАЛЬНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У статті представлено зміст та значення різних видів мистецтва, охарактеризовано його функції, розкрито виховний потенціал образотворчого мистецтва. Розглянуто мистецтво як засіб виховання міжнаціональної толерантності у дітей старшого дошкільного віку.

Ключові слова: мистецтво, образотворче мистецтво, виховна функція мистецтва, міжнаціональна толерантність, старший дошкільник.

The article has presented the content and the significance of various types of art, characterized its functions, revealed the educational potential of fine art. Art is considered as a means of education of international tolerance in children of older preschool age.

Key words: *art, fine art, educational function of art, international tolerance, older preschooler.*

Виховання на основі вічних, істинних цінностей – не тільки і не стільки педагогічна проблема, це проблема розвитку всього суспільства. Стрижневі цінності особистості закладаються в процесі виховання і освіти, тому дана проблема не може бути вирішена поза спеціально організованого процесу формування толерантності, організованого в загальноосвітніх закладах.

У філософських і психолого-педагогічних працях В.Рибалка, Т. Піроженко, С. Ладивір, К. Карасьова, Л. Соловійова відзначається значимість формування особистості через культуру, залучення людини до культурних цінностей [3, 4].

Ряд авторів (Т. Піроженко, Л.Соловійова, І. Карабаєва та ін.) підкреслюють, що саме в дошкільному віці у дитини починають формуватися уявлення про культурні цінності, закладаються основи художньої та загальної культури, накопичується досвід творчої діяльності, від якого багато в чому залежить її подальший розвиток.

Педагоги А. Богуш, Н. Гавриш, О. Лінник, І. Карабаєва, О. Рейпольська, Л. Шульга та ін. презентують науково-методичні напрацювання щодо створення умов у вихованні дошкільників на основах культурологічних знань у процесі налагодження взаємин та знайомств з культурою інших народів.

У розвитку людини особливу роль відіграє мистецтво. Мистецтво в філософії розглядається як специфічна форма суспільної свідомості і людської діяльності, що представляє собою відображення дійсності у художніх образах, один з найважливіших способів естетичного освоєння світу [6].

Різноманітність явищ і подій дійсності, а також відмінність способів їх відображення в художніх творах викликали до життя різні види мистецтва, що відрізняються особливою структурою художнього образу. Одні з них зображують явища життя безпосередньо (живопис, скульптура, графіка, художня література, театр, кіномистецтво), інші ж висловлюють породжений цими явищами ідейно-емоційний стан художника (музика, хореографія, декоративно-прикладне і промислове мистецтво, архітектура).

Одне з важливих завдань мистецтва – відшукати прекрасне в дійсності, узагальнити, типізувати його, відобразити в мистецьких образах і донести до людини, задовольняючи тим самим її естетичні потреби і виховуючи в ній естетичні почуття.

До специфічних, властивих тільки мистецтву функцій, відносяться *естетична і гедоністична функції*. Естетична функція полягає в тому, що воно формує естетичні смаки, потреби людей, тим самим ціннісно орієнтуючи їх у світі, пробуджуючи творчий дух, творче начало. Гедоністична функція

пов'язана з тим, що мистецтво доставляє людям насолоду, робить їх причетними до творчості художника.

Крім позначених функцій більшість авторів виділяють наступні:

- пізнавальну (мистецтво є засобом просвіти і освіти людей; інформація, що міститься в мистецтві, істотно поповнює наші знання про світ);
- світоглядну (мистецтво висловлює в художній формі певні почуття і уявлення);
- комунікативну (мистецтво передає інформацію від покоління до покоління (по вертикалі) і від людини до людини (по горизонталі));
- прогностичну (твори мистецтва часто володіють елементами передбачення);
- компенсаторну (вплив мистецтва на психіку людини дозволяє їй вижити в найважчих умовах) [6].

Нами розглядається *виховна функція* мистецтва. Мистецтво передає досвід ставлення до світу, помножуючи і розширюючи реальний життєвий досвід особистості, хронологічно обмежений рамками певної історичної епохи, і людина знаходить історично різноманітний досвід людства; особистість отримує художньо організований і відібраний, узагальнений і концентрований, осмислений і оцінений художником досвід. Це дозволяє людині швидше і якісніше виробляти власні установки і ціннісні реакції по відношенню до типологічних життєвих обставин [6].

Мистецтво, як особлива сфера діяльності людини, що збирає емоційно-духовну спадщину попередніх поколінь, допомагає людині не тільки будувати контакти зі світом і життям, усвідомлюючи своє місце в світі, але також сприяє вдосконаленню особистості. Мистецтво формує емоційно-ціннісні та поведінкові реакції, соціально-моральний досвід орієнтації в багатьох життєвих сферах. Завдяки мистецтву розширюється кругозір і формується світосприйняття, як окремої людини, так і суспільства в цілому і, як результат, приймаюче, розуміюче і шанобливе ставлення до інших людей, формування культури спілкування і взаєморозуміння.

Виховний вплив мистецтва ненав'язливий, завдяки художній формі, відсутності повчальності, вимогливості. Інформація, укладена в творі мистецтва, подібна до життєвих спостережень і переживань, штовхає людину до певних роздумів про ці спостереження і переживання. Сюди залучаються і власні знання та оцінки, досвід адресата. В результаті відбувається художній ефект – переробка отриманої інформації та її глибоке проникнення у внутрішній світ споживача, в його особисті відносини до дійсності і до самого себе.

Учені характеризуючи різні видів мистецтв (літературна творчість, музика, театр, танець, образотворче мистецтво), відзначають, що сучасна наука в дитячій творчості (до 11 років) віддає перевагу саме образотворчому мистецтву.

Здатність образотворчого мистецтва відтворювати в наочно-пізнавальному вигляді все різноманіття зримого світу визначає його широкі художньо-

пізнавальні можливості, безпосередню переконливість його творів. Образотворче мистецтво здатне проникати у внутрішню суть явищ, сприйнятих в їх зримому вигляді, розкривати їх взаємозв'язок, оцінювати зміст і значення, тобто відтворювати не тільки чуттєвий образ реальності, але і її духовну сутність, включаючи внутрішній світ людини, духовне освоєння нею природи, втілення соціальних, політичних, філософських, етичних ідей.

Аналіз робіт, виконаних в області філософії, етики дозволяє конкретизувати поняття образотворчого мистецтва, яке є найбільш прийнятним у вирішенні завдань подальшого вивчення. Ми розглядаємо *образотворче мистецтво* як сукупність пластичних видів мистецтв, до яких відносяться: графіка, живопис, скульптура, архітектура, декоративне і прикладне мистецтво, дизайн, а також твори народної творчості образотворчого і прикладного характеру. Твори пластичних мистецтв сприймаються зором, а іноді і дотиком (скульптура і декоративно-прикладне мистецтво) і знаходяться в реальному просторі. Цим вони істотно відрізняються від творів інших видів мистецтв (музики, літератури), де твори сприймаються в основному слухом і тривають у часі.

Образотворче мистецтво розглядається як ефективний *засіб виховання*. В умовах термінологічної невизначеності ряду понять в сучасній педагогіці існують розбіжності в розумінні засобу виховання.

Виховна функція образотворчого мистецтва найбільш повно розкривається в дошкільному віці, так як даний віковий період найбільш сприятливий для емоційно-чуттєвого сприйняття світу, накопичення уявлень про його різноманіття.

В даний час в дошкільній педагогіці образотворче мистецтво розглядається як засіб естетичного (Н. Мельник, Н. Коваль, Н. Кириченко), емоційно-естетичного виховання (А.Томіліна), виховання і навчання дітей в образотворчій діяльності (Н. Ветлугіна, Н. Сакуліна), розвитку художньої творчості (Н. Семенова, В. Кліш, А. Шевчук), художньо-екологічного виховання (Т. Копцева), формування міжетнічної толерантності (К. Романюк).

Універсальність виховного потенціалу образотворчого мистецтва дозволяє вивчати його як засіб різнобічного особистісного розвитку. К.Романюк в своєму дослідженні розглядає образотворче мистецтво як засіб формування міжетнічної толерантності дітей молодшого шкільного віку. На думку автора, система спеціально організованих занять художньо-образотворчою діяльністю, що ставлять собі за мету духовно-моральний розвиток дитини і формування у неї якостей, що відповідають уявленням про справжню людяність, доброту і культурну повноцінність людини в сприйнятті світу, може розглядатися як засіб формування міжетнічної толерантності. У своєму дослідженні автор доводить, що дані заняття сприяють формуванню і матеріалізації активного емоційного позитивного ставлення до різноманіття культур народів світу, розуміння їх цінності й своєрідності.

О. Овсяннікова в своєму дослідженні розглядає мистецтво як засіб формування толерантного ставлення дошкільнят до однолітків. Для нас є

значущим твердження автора, що мистецтво при відповідному педагогічному керівництві відкриває дитині еталони терпимого ставлення до іншої людини. У процесі сприйняття творів мистецтва та створення дітьми художнього продукту відбувається прийняття автора або героя твору, а також прийняття ідеї однолітка при позитивному її оцінюванні.

У психологічних дослідженнях доведено, що у дітей 3-7 років зорове сприйняття стає одним з провідних, так як воно дозволяє охопити всі деталі, вловити їх взаємозв'язки та якості. Дошкільник в ході розглядання вирішує різноманітні завдання: шукає потрібний предмет і виділяє його; встановлює його особливості, індивідуальні сторони, визначає в ньому ознаки або частини, що відрізняють і об'єднують його з іншими об'єктами; створює образ незнайомого предмета. Відомі психологи і педагоги (Г. Костюк, І. Біла та ін.) підкреслюють, що саме в дошкільному віці необхідно максимально використовувати виховні можливості образотворчого мистецтва в залученні дітей до соціальної культури, до художньої діяльності, у розвитку здатності сприймати прекрасне в житті.

Найбільш доступним сприйняттю дітей дошкільного віку видом образотворчого мистецтва і значущим з точки зору виховного потенціалу традиційно розглядався живопис. У дослідженнях К.Ковальчук, В.Сухомлинського доведено, що художнє сприйняття картини формується найбільш повно в старшому дошкільному віці, коли діти вчаться вдивлятися в образ картини, знаходити і розрізняти способи зображення, можуть самостійно передавати мальовничий образ, давати оцінки, висловлювати естетичні судження про нього.

Педагоги і психологи (В. Моляко, Н. Ваганова, М. Яновський та ін.) розглядають естетичне сприйняття живописних картин дітьми дошкільного віку як емоційне пізнання світу, що починається з почуття, а в подальшому спирається на розумову діяльність людини.

Особливе виховне значення у вирішенні завдань нашого дослідження мають натюрморт, жанрова картина, портрет, пейзаж і декоративно-прикладне мистецтво.

Крім творів живопису як засобу формування міжнаціональної толерантності дітей старшого дошкільного віку можна використовувати твори народного декоративно-прикладного мистецтва, які є невід'ємною частиною художньої культури будь-якого народу. *Народне декоративно-прикладне мистецтво* – вид художньо-творчої діяльності, що створює предмети побуту, призначені задовольняти як практичні, так і художньо-естетичні потреби людей. Будучи національним за змістом, даний вид образотворчого мистецтва висловлює не тільки уявлення етносу про красиве і потворне, але і розуміння народом сутності добра і зла, уявлення про соціальні і духовні цінності. О. Дарморіс, С. Жуков відзначають, що народне мистецтво, будучи частиною національної культури, розкриває кращі риси народу, загальнолюдські цінності: гуманізм, оптимізм, мудрість, сміливість, одвічне прагнення до краси. У той же час в мистецтві кожного народу виразно видно його самобутність: відображені

звичаї, спосіб мислення, естетичні уподобання, національна психологія, культура, історія. Все це багатство представлено в найяскравішій, максимально виразній формі мистецтва, зверненій в першу чергу до почуттів і думок людей [1, 2].

В рамках нашого дослідження особливе місце відведено вивченню виховних можливостей декоративно-прикладного мистецтва у формуванні міжнаціональної толерантності у дітей старшого віку. На думку Є. Антонович, Р. Захарчук-Чугай, М. Станкевич декоративно-прикладне мистецтво як прояв творчості народу близьке і доступне сприйняттю дитини, що забезпечується простотою, завершеністю форми, узагальненістю образів. Саме тому воно близьке його сприйняттю, зрозуміле йому.

Виховний потенціал образотворчого мистецтва проявляється і в тому, що в процесі сприйняття дітьми художніх творів актуалізується потреба у відображенні побаченого у власну образотворчу діяльність. Саме *образотворча діяльність* є першим продуктивним видом дитячої діяльності, в якій дитина відображає свої уявлення і враження про навколишній світ, переробляючи їх в зв'язку з накопиченим досвідом і ставленням до зображуваного. Атмосфера емоційно-образного пізнання природи, предметного світу, творів мистецтва, людей, пробуджує активне суб'єктивно-забарвлене дієве ставлення дитини до навколишнього. У різних видах творчої діяльності (образотворчої, театралізованої, музично-пластичної, ігрової і т.д.) дитина створює власну просторову реальність, «відкриваючи» світ по-своєму. У цьому процесі виникає усвідомлення своєї актуальності (суб'єктності) [6]. На думку А. Мелік-Пашаєва саме в образотворчій діяльності життєвий досвід маленького «художника», його естетичне ставлення до світу, яке тільки пробуджується, втілюється в потенційний зміст його задумів. Дитина прагне поділитися з іншими своїм «образом» олюденного світу, який відкривається, завдяки безпосередньому переживанню єдності і спорідненості з ним в процесі естетичного пізнання.

Образотворча діяльність, яка включає малювання, ліплення і аплікацію, є чи не найцікавішим видом діяльності дітей дошкільного віку. Вона дозволяє дитині відобразити в образотворчих образах свої враження про навколишнє, висловити своє ставлення до них. Разом з тим образотворча діяльність має неоціненне значення для всебічного естетичного, морального, трудового, розумового розвитку дітей.

Розглядаючи образотворчу діяльність як засіб розвитку дитини, можна говорити про те, що вона створює оптимальні умови для виховання активної, творчої особистості. У пізнавально-естетичній діяльності (вже в ранньому віці) розвивається почуття краси, закладаються зачатки естетичного смаку, удосконалюються вміння пізнавати, розуміти, цінувати навколишній світ, емоційно переживати і «проживати» зміст творів мистецтва і своїх задумів, що, в значній мірі, сприяє духовному збагаченню та гармонійному розвитку особистості.

Аналіз досліджень з вивчення виховної функції образотворчого мистецтва дозволив констатувати, що воно є ефективним засобом виховання.

Список використаних джерел

1. Дарморіз О. Естетичний ідеал як складова українського національного світогляду / О. Дарморіз // Наука. Релігія. Суспільство. – 2008. – № 4. – С. 7–13.
2. Жуков С. М. Сутність мистецтва та духовність: вплив мистецтв на гармонійний розвиток особистості / С. М. Жуков // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки. – 2008. – Вип. 127. – С. 60–73.
3. Методичні засади вивчення ціннісних орієнтацій дитини старшого дошкільного віку / Т. О. Піроженко, С. О. Ладивір, К. В. Карасьова, Л. І. Соловійова // Актуальні проблеми психології : зб. наук. пр. Ін-ту психології імені Г. С. Костюка НАПН України / за ред. С. Д. Максименка. – К.: ГНОЗІС, 2011. – Т. XIII. Проблеми загальної та педагогічної психології, Ч. 7. – С. 142–150.
4. Рибалка В. В. Система психологічних цінностей культури особистості, її творчої діяльності / В. В. Рибалка // Актуальні аспекти модернізації художньо-педагогічної освіти: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Полтава, 21-22 квітня 2005 р. – Полтава: ПДПУ, 2007. – С. 16–25.
5. Романюк К. Особливості процесу формування міжетнічної толерантності у дітей старшого дошкільного віку / К. О. Романюк // Основні парадигми педагогіки та психології в ХХІ столітті: матеріали міжнародної наук.-практ. конф., м. Одеса, 22-23 червня 2012 р. – Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки», 2012. – С. 45–47.
6. Сотська Г. І. Образотворче мистецтво як засіб розвитку особистості / Г. І. Сотська // Мистецтво у розвитку особистості: монографія / ред., передмова і післямова Н. Г. Нічкало. – Чернівці: Зелена Буковина, 2006. – С. 137–146.

УДК 373.2.091.2:005.591.6(045)

Іванова В.В.

доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри дошкільної та спеціальної освіти
Мукачівський державний університет

Рознай А.М.

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальність 012 «Дошкільна освіта»
Мукачівський державний університет

ЗАКЛАДИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЯК ІННОВАЦІЙНА СИСТЕМА: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У статті розглянуто особливості закладу дошкільної освіти як інноваційної системи. На основі аналізу дошкільної освіти як відкритої інноваційної системи відзначено її діалектичний розвиток. Виявлено як позитивні перетворення, досягнення, так і невирішені проблеми. У центрі інноваційної діяльності – законотворчість, управління, фінансування, освітній процес, розвиток, здоров'я дітей, впровадження наукових технологій.

Ключові слова: система освіти, заклад дошкільної освіти, інновації.

ЗМІСТ

ГУМАНІТАРНІ ТА СУСПІЛЬНІ НАУКИ		
Біндас В. В.	ВИКОРИСТАННЯ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ НАВЧАННЯ УСНОГО МОНОЛОГІЧНОГО ВИСЛОВЛЮВАННЯ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ	3
Гейдер Г. З.	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯМ ДІЛОВОЇ ГРИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ НАВЧАННЯ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ	5
Гульпа А.А.	ВДОСКОНАЛЕННЯ ВМІНЬ МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З ВИКОРИСТАННЯМ МІНІ-МОНОЛОГІВ-МІРКУВАНЬ З ОПОРОЮ НА ЗАСОБИ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ	8
Данч О.І.	МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ПІСЕНЬ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ	10
Данюк М.М.	ЖАНРОВА МОДИФІКАЦІЯ «ДІВЧИНИ З ВЕДМЕДИКОМ» В. ДОМОНТОВИЧА З ПОГЛЯДУ КОГНІТИВІСТИКИ	12
Дячук В.Г.	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ДИСКУСІЇ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ КОЛАБОРАТИВНОГО НАВЧАННЯ	22
Екшмідт Є.Й.	ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ МОТИВАЦІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ДО ШКОЛИ	25
Іванова В.В. Коваль А.В.	ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТВОРІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА У ФОРМУВАННІ МІЖНАЦІОНАЛЬНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	29
Іванова В.В. Рознай А.М.	ЗАКЛАДИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЯК ІННОВАЦІЙНА СИСТЕМА: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	35
Капац М.В.	ТЕКСТ – ПОЛІЛОГ ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ ГОВОРІННЯ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	40
Кардашинець Ю.І.	ДЕБАТИ З ОРІЄНТАЦІЄЮ НА ВИБІР ПРОФЕСІЇ НА ОСНОВІ ТЕКСТІВ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ	43

Наукове видання
НАУКА МАЙБУТНЬОГО
Збірник наукових праць студентів,
аспірантів та молодих вчених

НЗ4

Наука майбутнього: збірник наукових праць студентів, аспірантів та молодих вчених / гол. ред. колегії В.В. Гоблик; заст. гол. ред. Т.І. Молнар. – Мукачево: РВВ МДУ, 2023. – Вип. 1(11). – 165 с.

У збірнику опубліковані статті студентів, аспірантів та молодих вчених, що відображають результати досліджень з природничих, технічних, гуманітарних, суспільних та економічних наук.

УДК 001(051)(045)''540*6''

***Збірник наукових праць студентів, аспірантів та молодих вчених
«Наука майбутнього» зареєстрований у Google Scholar***

Підписано до друку 20.12.2022 р.

Формат 60x84 1/16

Папір офсет. Умовн. друк. аркушів 10

Тираж 10. Зам. № 87

Адреса видавництва:

Мукачівський державний університет,
вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Закарпатська обл., 89600,
тел./факс: (03131) 2-11-09. E-mail: rvc@mail.msu.edu.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів та розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 4916 від 16.06.2015 р.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>